

Un tribunal que va de cara a la feina

Catalunya té l'únic òrgan laboral 'privat'

Tomeu Ferrer
El Tribunal Laboral de Catalunya ha començat a caminar. Els primers casos s'han jut durant aquesta setmana. Les resolucions han estat ràpides. Tot plegat encara un experiment. Empreses i sindicats esperen que aquest organisme funcioni per agilitar les relacions laborals i evitar al màxim la intervenció de l'àmbit judicial en aspectes que poden ser resolts a partir de l'acord entre les parts amb la intervenció de mediadors o àrbitres de reconeguda solvència.

El dia 10 d'aquest mes es va iniciar oficialment el funcionament del tribunal. El procés seguit fins arribar al primer pacte pot servir per explicar la mecànica d'aquest nou òrgan nascut de l'entesa social que hi ha al país.

Els 132 treballadors i la direcció d'una empresa del Vallès Occidental van acudir al Tribunal per dirimir un conflicte al qual no havien trobat solució. Per reclamar la intervenció del tribunal cal omplir una petició de conveni arbitral, alhora que s'adreça a l'ens que s'ha escrit introduir en què s'explica la gènesi del problema. Les dues parts presents en la primera actuació del nou organisme no es posaven d'acord en la interpretació del calendari laboral de l'empresa de 1992. En presentar la petició al Tribunal perquè intervingui ja es va adjuntar la proposta consensuada d'un àrbitre.

La persona escollida va ser Gregorio Granados de la Hoz, assessor de la delegació del govern central a Catalunya i inspector de Treball i persona inclosa dins del cos d'àrbitres i mediadors de la nova entitat.

"Quant van rebre la petició d'intervindre i la proposta d'arbitratge la vam traslladar immediatament a la persona designada", afirma Françoise Antolinos, gerent del tribunal. Juntament amb el prec d'acceptació se li van trametre una sèrie de recomanacions de funcionament intern per assegurar el bon fi del procés. Un cop aconseguit el vist-i-plau del tècnic es va procedir a convocar les parts a una primera reunió que es va celebrar el dia 13. En la trobada, l'àrbitre va escoltar les posicions de les dues parts i va intentar atansar-les. En una nova cita, celebrada el dilluns dia 15 es va arribar al punt d'equilibri. L'organisme havia aconseguit dur a bon fi l'arbitratge demanat per treballadors i empresa. El procés s'havia acabat en un temps de quatre dies, dels tretze fixats com a límit pel tribunal.

També podia passar que finalment les gestions arbitrals no aconseguissin l'èxit. En aquest cas les parts sempre podrien acudir a la jurisdicció laboral ordinària.

La primera actuació del Tribunal Laboral de Catalunya ha estat relativament senzilla. S'han previst, però alternatives per a quan les posicions estiguin

més separades. "Un detall destacable és el sistema del qual s'ha dotat la fundació per escollir els àrbitres", assenyala Françoise. La regla a aplicar és que en tots els casos se seleccionara una xifra senar d'àrbitres entre el cos existent. La quantitat de la proposta serà el doble més un del nombre que hagi de sortir finalment. Fins arribar a la composició definitiva hi ha un període de pre-selecció. En primer lloc, el tribunal fa una

Representants dels treballadors i de l'empresa en el primer cas arbitrat pel tribunal

proposta equivalent al doble més 1 de la quantitat final. Tant la patronal com els sindicats poden rebutjar una part dels pre-seleccionats, de manera que quan s'arribi a la xifra prèviament indicada, s'ha fixat definitivament la composició de l'equip d'arbitratge.

"La forma com es compondran els grups d'experts que s'oferiran a les parts perquè els donin el vist-i-plau, està vinculada a l'experiència professional dels àrbitres", diu la gerent del tribunal. Així, si es tracta d'un problema vinculat amb la salut laboral se seleccionaran persones amb competència professional en aquesta àrea. Si el problema és de mètodes i temps, els proposats seran persones amb reconeguda solvència en aquest tipus de tècniques. No obstant això, si, com en el cas de l'empresa del Vallès, les dues parts acorden proposar un àrbitre, aquest pas es pot obviar.

Mediacions

En el cas de les mediacions i conciliacions els sindicats i les empreses o treballadors individuals poden adreçar-se al tribunal, sempre que aquesta circumstància estigui contemplada en el conveni col·lectiu i almenys una de les parts ho demani. Cal dir que quan es tracti de conflictes individuals cal que hi hagi un acord previ de submissió expressa al resultat de la gestió que s'inicia.

Un cop rebut l'escrit, el tribu-

nal fixarà la data i hora de l'audiència a la qual serà obligatori per a les dues parts assistir-hi. Durant aquest tràmit, els interlocutors podran intervenir tants cops com calgui per poder explicar la seva posició. Aquest tràmit pot tenir diversos desenllaços. Si la part que ha denunciat el cas no hi compareix, l'assumpte s'arxiva. Si és l'altra banda la que no s'hi presenta, es fa constar en acta.

Si hi ha acord per a les dues parts, la decisió tindrà la mateixa eficàcia que el contingut del conveni col·lectiu, que posarà fi al conflicte.

Si finalment hi ha desacord, el secretari n'arxivarà acta i el tribunal oferirà la possibilitat de sotmetre l'assumpte al tràmit d'arbitratge, en el cas que els interlocutors acceptin sotmetre's a aquest nou tràmit. Acte seguit, el tribunal oferirà a les parts la llista d'àrbitres que formen part del cos del nou organisme. En tot cas, el temps que pot transcórrer entre l'inici de la gestió i la resolució no pot excedir de cinc dies hàbils, tenint en compte que l'organisme mediador funciona de dilluns a divendres.

El Tribunal Laboral de Catalu-

nya ocupa tres plantes del número 16 de la ronda de Sant Pere, de Barcelona. Actualment hi treballen dues persones. La gerent, que s'ocupa també d'aixecar acta de les reunions, i l'encarregat de les relacions exteriors. No obstant això, segons explica Françoise Antolinos "hi ha previstos altres tres llocs de treball, dels quals hi ha fetes les corresponents instal·lacions informàtiques".

El nou tribunal de mediació i arbitratge de Catalunya té com a

característica diferencial que és privat i independent. En efecte, el funcionament d'aquest organisme està regulat per una fundació de la qual formen part igualitàriament la patronal Foment

del Treball i els sindicats UGT i CCOO.

"L'experiència catalana és seguida amb atenció per altres comunitats autònomes que es plantegen solucions similars" explica la gerent. Galícia i Andalusia han demanat informació sobre això. A Euskadi funciona un centre de mediació, conciliació i arbitratge però està vinculat directament al departament de Treball del govern autonòmic. ■

Patronals i sindicat han pactat la creació d'un cos d'àrbitres de reconegut prestigi i solvència professional